

Κατ' αρχήν η διασπορά του πληθυσμού στη χωρική έκταση που καταλαμβάνει ένα έθνος θα πρέπει να είναι κανονική. Δηλαδή να βρίσκεται σε αρμονία με τους γεωφυσικούς και πλουτοπαραγωγικούς πόρους που είναι διαθέσιμοι.

Κατ' δεύτερον η θεσμική δικτύωση του κράτους θα πρέπει να είναι ανάλογη με την σχέση της κατανομής πληθυσμού / πόρων.

Κατά τρίτον το οικονομικό σύστημα για λόγους οφέλους / κόστους θα πρέπει να διαθέτει παραγωγική διασπορά ανάλογη με την κανονική χωρική κατανομή.

Κατά τέταρτον η δημόσια διοίκηση, δηλαδή οι κρατικοί μηχανισμοί θα πρέπει να είναι τεταγμένοι με περιφερειακή και τοπική άρθρωση σύμφωνα με την σχέση πληθυσμός – πόροι – παραγωγικό σύστημα.

Κατά πέμπτο λόγο, το πολιτικό σύστημα διακυβέρνησης οφείλει να είναι και αυτό ευθυγραμμισμένο με όλα τα ανωτέρω διαθέτων περιφερειακή δομή με τον κύριο ορισμό της πολιτικής αποκέντρωσης και της τοπικής εξουσίας.

Ας θεωρήσουμε ότι τα ανωτέρω είναι οι κύριες γενικές προϋποθέσεις που βρίσκονται πίσω από όλες τις αναπτυγμένες οικονομίες και κοινωνίες και πως η αναπαραγωγή τους είναι ο παράγοντας που διασφαλίζει την αντιμετώπιση οποιασδήποτε βραχυπρόθεσμης εκτροπής ή και κρίσης.

Για να αναφέρω ένα μόνο μικρό παράδειγμα της ορθολογικής κατανομής πόρων / πληθυσμού / παραγωγικού και πολιτικού συστήματος, θα επικαλεστώ την Αυστρία. Το πολιτικό σύστημα είναι αποκεντρωμένο έως το βαθμό των περιφερειακών κοινοβουλίων που υποστηρίζει το παραγωγικό και πολιτισμικό σύστημα της χώρας συνολικά. Αλλά όλες ανεξαιρέτως οι χώρες που πέρασαν από τις διάφορες φάσεις της βιομηχανικής επανάστασης διαθέτουν ανάλογη δομή σχέσεων και στη παραγωγή και στη πολιτική διαχείριση.

Αυτό συμβαίνει γιατί μόνο όταν επιτευχθεί ο ορθολογισμός μεταξύ των ανωτέρω σχέσεων (πληθυσμός / πόροι / παραγωγικό σύστημα / πολιτική διακυβέρνηση) είναι δυνατόν να επιτευχθούν ισχυρές βάσεις που θα δεχθούν ολοκληρωμένες, με την έννοια της αποδοτικότητας, κοινωνίες. Φυσικά και σ' αυτές τις κοινωνίες μπορούν να εμφανισθούν κρίσεις αλλά φαίνεται πως είναι κρίσεις κυκλικές και συμπτωματικές με βραχυπρόθεσμο χαρακτήρα που μπορούν να αντιμετωπισθούν σχετικά εύκολα και με χαμηλό κόστος. Δεν διαπερνούν τα τοιχώματα του οικονομικού χώρου διαβρώνοντας τον κοινωνικό και πολιτικό γιατί η ευελιξία είναι σύμφυτο στοιχείο του οικονομικού συστήματος. Οι διαταραχές διατηρούνται σε πίεδο επιχείρησης ή στη χειρότερη περίπτωση στο κλάδο αναφοράς της. Σε κάθε περίπτωση, οι αποκεντρωμένες δομές επιτρέπουν την εύκολη απομόνωση των κρισιακών παραγόντων, τη διάσπαση τους και την εύκολη έτσι παρόπλιση. Το σύστημα είναι πολυπολικό και οι δομές σκεδαστικές με την έννοια ότι όταν επέρχεται μία διαταραχή σε κάποιο σημείο ενός υποσυστήματος τα άλλα σπεύδουν να την εξαλείψουν δίνοντας τις

κατάλληλες λύσεις.

Στην Ελλάδα τα πράγματα είναι εντελώς διαφορετικά. Δεν υπάρχει λειτουργικότητα των σχέσεων. Ο πληθυσμός είναι πυκνός στην Αττική δηλαδή στο 2,8% της εδαφικής εκτάσεως της χώρας είναι συγκεντρωμένος περισσότεροι από τους μισούς Έλληνες και αν προσθέσουμε και τους λοιπούς, (αλλοδαπούς, πρόσφυγες, κλπ) τα όρια σαφώς διαρηγνύονται. Αν προστεθεί και η Θεσ/νίκη τότε πάνω από το 70% του πληθυσμού είναι στιβαγμένο σε δύο μόνο πόλεις. Η Ελλάδα κατέχει, ως προς την πληθυσμιακή συγκεντρωτικότητα την πρώτη θέση παγκοσμίως). Οι γεωφυσικοί, οι περιβαλλοντικοί και οι πλουτοπαραγωγικοί πόροι είναι στο μεταξύ διασπαρμένοι κανονικά σε ολόκληρη την επικράτεια αλλά παραμένουν αναξιοποίητοι για δεκαετίες. Το παραγωγικό σύστημα όσο και το πολιτικό εμφανίζουν την ίδια δομή, δηλαδή είναι απολύτως συγκεντρωτικά.

Το 75% των κεφαλαίων είναι συγκεντρωμένα στην Αττική. Το 80% των μεταποιητικών και παραγωγικών συναλλαγών βρίσκονται επίσης στο κέντρο. Το επιστημονικό δυναμικό που απέμεινε στη χώρα είναι σκανδαλιστικά συγκεντρωμένο επίσης στην Αθήνα όπως άλλωστε και το καλλιτεχνικό / πολιτιστικό.

Στην υπόλοιπη χώρα δεν έχουν δημιουργηθεί ακόμα τα κρίσιμα μεγέθη των κατηγοριών, εμπορευμάτων, εξειδικευμένων ανθρώπων και κεφαλαίων που θα μπορούσαμε να πούμε ότι είναι δυνατόν να συστήσουν ανταλλακτικές αγορές και προϋποθέσεις ανάπτυξης. Σε εκείνη την υποθετική περίπτωση που θα εισέλθουν ξένα επενδυτικά κεφάλαια στη χώρα να είστε βέβαιοι πως θα επιλέξουν την Αθήνα, επιδεινώνοντας περαιτέρω το πρόβλημα.

Αυτό το μοντέλο της θανάσιμης υπερσυγκέντρωσης βρίσκεται εν πλήρη δράση και στη δημόσια διοίκηση. Για οποιοδήποτε θεσμικό ή οικονομικό πρόβλημα που θα εμφανισθεί στην ύπαιθρο χώρα η λύση μπορεί να δοθεί, αν δοθεί, μόνο από τις <<κεντρικές υπηρεσίες>>. Όλα τα υπουργεία, ακόμα και αυτό της γεωργίας και κτηνοτροφίας έχουν έδρα τους την Αθήνα. Ακόμα και οι αντίστοιχοι οργανισμοί, που εντέλλονται να διευθετήσουν προβλήματα ζωοτροφών στην Φλώρινα ή την Κρήτη, εδρεύουν στο κέντρο. Οι καθηγητές των πανεπιστημίων αν και υπηρετούν στην Κομοτηνή ή στην Κέρκυρα η μόνιμη κατοικία τους είναι φυσικά η Αθήνα. Τόσο τραγική είναι η κατάσταση. Αν τύχει και ανεβαίνετε την Συγγρού, εκεί κοντά στο ύψος του τέως ΦΙΞ, θα μπορείτε να δείτε τα γραφεία της <<Διοικούσας επιτροπής του πανεπιστημίου των Ιονίων Νήσων>>!!

Όλοι οι δείκτες, οικονομικοί, δημογραφικοί, κεφαλαιακοί, τεχνολογικοί, εκπαιδευτικοί, κλπ, παίρνουν τέτοιες τιμές που θεωρούνται εξωφρενικές. Για παράδειγμα τα φορολογικά έσοδα φυσικών προσώπων του κράτους από την Αθήνα και τον Πειραιά φθάνουν τα 5,2 δις το έτος 2010, από τα 7,3 του συνόλου των εσόδων της χώρας ήτοι το 71%. Αν προσθέσουμε και εκείνα της Θεσ/νίκης τότε το ποσοστό φθάνει στο 80% περίπου. Όμως ανάγκες σε κοινωνικό εξοπλισμό έχουν όλες οι περιφέρειες και οι νομοί της χώρας. Οι ανάγκες αυτές όπως είναι φυσικό χρηματοδοτούνται από το κέντρο γιατί δεν επαρκούν τα τοπικά κρατικά έσοδα από φόρους τα οποία είναι πολύ χαμηλά. Τα ελλείμματα που δημιουργούνταν καλύπτονταν εύκολα από δανεισμό.

Αυτή η τερατωδώς τραγική κατάσταση έχει δημιουργήσει τεράστιες ανισότητες και δομικές δυσλειτουργίες που όπως είναι φυσικό και επόμενο έφεραν την κρίση. Γιατί για να καλυφθούν οι ανάγκες το κράτος έτρεχε να δανειστεί από τις αγορές και να σωρεύσει γιγαντιαία χρέη.

Αν δει κανείς και τις κρατικές δαπάνες κατά κεφαλήν για κάθε νομό θα διαπιστώσει ότι δεν στηρίζονται σε κανένα κριτήριο άμβλυνσης των χωρικών και βιοτικών ανισοτήτων.

Όσο αυξανόταν το ΑΕΠ κατά την προηγούμενη δεκαετία τόσο αυξάνονταν και οι δημόσιες δαπάνες στο σύνολο και κατά κεφαλήν αλλά όχι συμμετρικά αλλά πολύ περισσότερο. Και πολύ περισσότερο όχι κατά δίκαιο τρόπο. Οι δημόσιες κατά κεφαλήν δαπάνες αντί να αυξάνονταν σε νομούς με χαμηλό εισοδηματικό επίπεδο και πάντως κάτω από το μέσο όρο της χώρας μειώνονταν και αυξάνονταν εκεί όπου δεν υπήρχε ανάγκη. Για παράδειγμα η κατά κεφαλή δαπάνη στα Δωδεκάνησα το 2009 ήταν 347 ευρώ ενώ στο νομό Φλώρινας μόνον 15,7 ευρώ. (Αναστασίου – Καλογήρου- Χωρικές ανισότητες στις δαπάνες των περιφερειακών υπηρεσιών των υπουργείων). Τι είδους λογική είναι αυτή; Τι κρύβεται πίσω από τέτοιες επιλογές είναι εύκολο να γίνει αντιληπτό. Στην Ελλάδα η αύξηση του ΑΕΠ αντί να αμβλύνει τις ανισότητες ανάμεσα στις περιφέρειες και στους νομούς τις αύξανε, ενώ από την άλλη πλευρά αυξανόταν και το εύρος του δημοσίου τομέα. Αυτό φυσικά δεν έχει καμία σχέση με την στοιχειώδη λογική διαχείρισης ενός συστήματος το οποίο είναι και από τη φύση του θεμελιωδώς ασθενές.

Το πολιτικό σύστημα είναι επίσης δομικά παραμορφωμένο. Συγκεντρωτικό και προσωπαπαγές, ατελέσφορο και ψηφοθηρικό.

Οι βουλευτές της ενδοχώρας δεν έχουν κανένα ρόλο στο κοινοβούλιο. Αν δεν καταφέρουν να γίνουν μέλη του υπουργικού συμβουλίου μετατρέπονται σε ένα απλό φυσικό αριθμό εντός της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας ή μετασχηματίζονται σε κουκί όπως λέγεται ευρέως.

Η κοινοβουλευτική δημοκρατία έχει μετατραπεί σε κομματική δημοκρατία. Και αυτό ας πούμε ότι δεν είναι κακό αν εντός των κομμάτων κυριαρχούσε η δημοκρατία και οι κανόνες της. Αξιοκρατία, υπευθυνότητα, αποδοτικότητα, κλπ, αρχές οι οποίες εμπαιδώνουν την πεποίθηση ότι η πρόοδος είναι ο βέλτιστος στόχος. Συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο. Ευνοιοκρατία, συγκεντρωτισμός της ηγετικής ομάδας, κατάλυση των δημοκρατικών διαδικασιών, κυριαρχία του αρχηγού, τυποποίηση των κομματικών οργάνων, αποκλεισμός και εξωβελισμός των ικανών , κλπ.

Αν οι αρχές του ορθολογισμού, της κριτικής ελευθερίας, και της υπεροχής της εθνικής συλλογικότητας έναντι της κομματικής / ηγετικής, δεν αποτελούν θεμελιώδη συστατικά των κοινοβουλευτικών δημοκρατικών κομμάτων τότε ας αρχίσουμε να ανησυχούμε για τους σκοπούς της πολιτικής τάξης.

Τα κόμματα στην Ελλάδα, τουλάχιστον αυτά που διαδραματίζουν έναν κάποιο ρόλο, έχουν απωλέσει τον δημοκρατικό τους χαρακτήρα. Η μαζικότητα, η δημοκρατική ελευθερία εντός του κόμματος, η δημοκρατική λήψη των αποφάσεων, η σύνδεση πολιτικού προγράμματος και περιφερειακών αναγκών, η πολιτική θεωρία για το κόμμα, και ο στρατηγικός προγραμματισμός για την κατεύθυνση της χώρας, είναι ζητούμενα που εμφανίσθηκαν και ανευρέθηκαν για λίγο και κατά τη πρώτη δεκαετία μετά την πτώση της χούντας, και εξαφανίσθηκαν. Όμως αυτό το μικρό διάστημα ήταν ικανό να παραγάγει πλήθος ιδεών και θεωριών για την θέση της Ελλάδας στον κόσμο, για την κατεύθυνση που θα πρέπει να πάρει η κοινωνική συγκρότηση, για τις σχέσεις των παραγωγικών τομέων, κλπ. Ένας προβληματισμός που κατόρθωσε να κατέβει μέχρι τις παρυφές της κοινωνικής πυραμίδας και να “εμβολίσει” πλήθος ανθρώπων όλων των κατηγοριών αλλά που ποτέ δεν κατάφερε να αποκρυσταλωθεί σε εφαρμόσιμο πολιτικό πρόγραμμα.

Και τώρα, τι έχουμε τώρα; Τρεις, τέσσερις ηγετικές ομάδες ανθρώπων που ελέγχουν τις ηγεσίες των κομμάτων και οι αποφάσεις που παίρνουν δεν καταφέρνουν να είναι επεξεργασίες ούτε του ίδιου του κόμματος που ηγούνται ούτε και αυτής ακόμα της ομάδας των βουλευτών τους.

Και γύρω απ' αυτούς κυρίως τους δύο μεγάλους, μικρές ομάδες “ειδικών”, που κρίνουν φύρδην μίγδην τις αποφάσεις τους με γνώμονα πάντα την προώθηση των συμφερόντων τους. Όλοι οι άλλοι Έλληνες, στο κέντρο και στην περιφέρεια, παρακολουθούμε 4-5

αγχωμένους ανθρώπους με τα σακίδια στην πλάτη να εισέρχονται στους χώρους των διαπραγματεύσεων και να συζητούν για τις μελλοντικές μας τύχες, των δικών μας και των παιδιών μας.

Η μονοπωλιακή συγκέντρωση της πολιτικής εξουσίας θα πρέπει να αμφισβητηθεί πρώτα και μετά να αλλάξει ριζικά. Κάθε περιφέρεια της χώρας, κάθε νομός οφείλει να μετατραπεί σε πολιτική μονάδα επεξεργασίας θεμάτων και ανεύρεσης λύσης των προβλημάτων τους. Η πολιτικοποίηση των κοινωνικών διαδικασιών είναι πρώτιστο καθήκον όχι για το κατεστημένο συγκρότημα αλλά για κάθε πολίτη ξεχωριστά. Ενδιάμεσοι πολιτικοί θεσμοί, ανάμεσα στο άτομο και στο κράτος, θα σπάσουν την υπέρ συγκέντρωση εξουσίας στο κέντρο και θα ακυρώσουν την παραμέλιση όλων των άλλων δημιουργικών παραγόντων στο κέντρο και στην περιφέρεια.

Άρα το συμπέρασμα είναι πως αν δεν υπάρξουν ριζικές αλλαγές στις δομές της χώρας δεν πρόκειται να αντιμετωπισθούν μακροπρόθεσμα τα ελληνικά προβλήματα. Αποκέντρωση της πολιτικής εξουσίας και εκδημοκρατισμός της, ορθολογική αντιστοίχιση πληθυσμού και οικονομικών πόρων, κανονική χωρική διασπορά του πληθυσμού και των δημόσιων τουλάχιστον κεφαλαίων, και διαφοροποίηση των πολιτικών μέσων διακυβέρνησης ανάλογα με την ταυτότητα των περιφερειών και των τοπικών ιδιομορφιών, συνιστούν θεμελιώδεις αρχές που αν δεν μπορούν πάραυτα να εφαρμοσθούν τουλάχιστον θα πρέπει να γίνουν συνείδηση απ' όλους τους δρώντες Έλληνες που θα επιβάλλουν μετέπειτα την εφαρμογή τους, μέσα ασφαλώς από την αναδιάταξη των πολιτικών γραμμών της υφιστάμενης ισορροπίας.

Θ/Κουρματζής

Το Τέρας των Αθηνών

Συντάχθηκε απο τον/την Administrator

Παρασκευή, 12 Μάιος 2017 10:03 - Τελευταία Ενημέρωση Παρασκευή, 12 Μάιος 2017 10:14

ΥΓ. Πρόσφατα ανακοινώθηκαν οι 20 φτωχότερες περιφέρειες στην Ε. Ένωση. Οι 11 από αυτές λέχθηκε ότι είναι ελληνικές.